

ПЛАН

проведення випробувань у тестовому режимі функціонування компонентів Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

1. Випробування у тестовому режимі функціонування компонентів Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах (далі – Електронна система) полягають у виконанні завдань з випробування (тест-кейсів) у період з 1 січня 2026 року до 12 жовтня 2026 року (включно) відповідно до цього Плану, з метою перевірки коректності функціонування Електронної системи, виявлення помилок, перевірки інтеграційної взаємодії та підтвердження готовності економічних операторів до роботи в режимі промислової експлуатації.

2. Календарні дати виконання завдань з випробування (тест-кейсів) компонентів Електронної системи визначаються учасниками випробування, які виявили бажання взяти участь у випробуванні функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі (далі - учасник випробування) самостійно відповідно до цього Плану, з урахуванням фактичного стану їхньої технічної готовності та можливості забезпечити належне виконання завдань з випробування (тест-кейсів) функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі (далі - завдань з випробування (тест-кейсів)).

Випробування функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі проводяться поетапно.

Кожен етап випробувань охоплює виконання завдань з випробування (тест-кейсів), визначених додатками 1-3 до цього Плану, та завершується фіксацією результатів виконання у форматі звіту.

Тривалість проходження етапів випробувань (тест-кейсів) визначені цим Планом є орієнтовною та може відрізнятися залежно від рівня організаційної та технічної готовності учасників випробувань. Строки виконання учасником випробувань окремих завдань з випробування (тест-кейсів) визначаються ним самостійно.

I. Загальні положення

1. Цей План визначає єдиний підхід до організації, етапів, порядку, складових та послідовності проведення випробувань функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі шляхом виконання учасниками випробування завдань з випробування (тест-кейсів).

2. План розроблено відповідно до Законів України від 29.06.2023 року № 3173 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» та від 18.06.2024 № 3817 «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних

напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», а також від 03.12.2025 № 4698 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування банків податком на прибуток підприємств у 2026 році та щодо перенесення строків введення в дію Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах», а також Порядку функціонування Електронної системи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 2024 р. № 1142 (далі – Порядок), та інших актів законодавства у сфері електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

II. Завдання випробувань

1. Завданням проведення випробувань функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі є перевірка коректності, повноти та узгодженості реалізації функціональних можливостей і процесів Електронної системи, а також перевірка взаємодії її компонентів шляхом виконання завдань з випробування (тест-кейсів) компонентів Електронної системи з використанням тестових даних.

2. Завдання випробувань реалізуються шляхом проходження етапів випробувань, із виконанням завдань з випробування (тест-кейсів).

3. Кожне завдання з випробування (тест-кейс) має табличну структуру та складається з таких елементів:

1) назва тест-кейсу - стислий опис процесу або функціональної можливості Електронної системи, що підлягає перевірці;

2) мета тест-кейсу (за наявності) - визначення очікуваного результату виконання завдання з випробування (тест-кейсу) та функціонального аспекту, що перевіряється;

3) попередні умови - перелік умов, які мають бути виконані до початку виконання тест-кейсу, зокрема щодо ролі користувача, стану об'єктів, статусів електронних документів, наявності прав доступу тощо;

4) опис кроків виконання - послідовний опис дій учасника випробування, які необхідно виконати для реалізації завдання з випробування (тест-кейсу); 5) очікуваний результат - результат, який має бути отриманий у разі коректного функціонування відповідного компонента або процесу Електронної системи;

6) фактичний результат - результат, фактично отриманий під час виконання завдання з випробування (тест-кейсу);

7) статус виконання - результат виконання завдання з випробування (тест-кейсу) із зазначенням одного з таких статусів: успішно, неуспішно, частково успішно;

8) коментарі та зауваження - додаткова інформація щодо особливостей виконання тест-кейсу, відхилень, нефункціональних зауважень або уточнень. 9) ідентифікатор інциденту (у разі виявлення технічної та/або методологічної

помилки чи технічного збою) — посилання на відповідний запис у системі реєстрації інцидентів.

4. Перелік завдань з випробування (тест-кейсів), їх структура та детальний опис оформлюються у вигляді додатків до цього Плану, а саме:

Додаток 1 - Частина 1. Завдання з випробування ([тест-кейси](#));

Додаток 2 - Частина 2. Завдання з випробування ([тест-кейси](#));

Додаток 3 - Частина 3. Завдання з випробування ([тест-кейси](#)),

(далі разом - завдання з випробування (тест-кейси)).

5. У межах строку проведення випробувань у тестовому режимі перелік завдань з випробування (тест-кейсів), може бути оновлено та доповнено.

III. Учасники випробування

1. Учасниками випробування у тестовому режимі функціонування Електронної системи є:

Технічний адміністратор;

ДПС;

економічні оператори.

IV. Функціональні можливості Електронної системи, що підлягають тестуванню

1. Під час проведення випробувань програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі перевіряються функціональні можливості Електронної системи, визначені Порядком, шляхом виконання завдань з випробування (тест-кейсів) компонентів Електронної системи, зокрема щодо:

1) реєстрації користувачів та створення електронних кабінетів користувачів, у тому числі економічних операторів та органів державної влади;

2) електронної ідентифікації та автентифікації користувачів з використанням кваліфікованого електронного підпису;

3) надання, розмежування та управління правами доступу користувачів та їх уповноважених представників;

4) формування, активації, деактивації, погашення та зміни статусів унікальних ідентифікаторів та електронних марок акцизного податку;

5) формування унікальних групових ідентифікаторів, а також прийняття Електронною системою інформації (відомостей/даних), що містять унікальні групові ідентифікатори, сформовані за допомогою власних програмних рішень економічних операторів;

6) складання, внесення змін та анулювання акцизних електронних документів;

7) електронної інформаційної взаємодії та обміну даними з інформаційно-комунікаційними системами Державної податкової служби, Державної митної служби та іншими державними інформаційними ресурсами;

8) внесення, автоматичного отримання, обробки та синхронізації даних,

що надходять до Електронної системи з інформаційно-комунікаційних систем органів державної влади або формуються в ній;

9) формування, обробки та відображення електронних документів, повідомлень, сповіщень та аналітичних звітів, що автоматично формуються програмними засобами Електронної системи;

10) здійснення автоматизованої перевірки даних та контролю цілісності електронних документів;

11) забезпечення електронної простежуваності обігу товарів (продукції) на всіх етапах їх руху між економічними операторами;

12) виявлення, фіксації та обробки помилок, технічних і методологічних збоїв, що виникають під час функціонування Електронної системи у тестовому режимі;

13) інших функціональних можливостей Електронної системи визначених відповідно до Порядку.

V. Структура завдань з випробування (тест-кейси) компонентів Електронної системи та етапи випробувань

1. Виконання завдань з випробування (тест-кейси) компонентів Електронної системи здійснюється поетапно відповідно до етапів випробувань, визначених Планом проведення випробувань.

2. Кожен етап випробувань передбачає виконання визначеного переліку завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціональних можливостей, процесів Електронної системи.

3. Виконання завдань з випробування (тест-кейсів) здійснюється виключно у тестовому середовищі з використанням тестових даних. Інформація, створена та внесена до Електронної системи під час тестового режиму, не зберігається та підлягає видаленню після завершення строку тестового режиму експлуатації програмного забезпечення Електронної системи.

4. Результати виконання завдань з випробування (тест-кейсів) фіксуються відповідно до розділу VIII цього Плану.

Етап 1. Підготовка середовища Електронної системи

1. На етапі підготовки середовища здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку готовності Електронної системи та її компонентів до проведення подальших етапів випробувань.

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

реєстрації економічних операторів та інших користувачів в Електронній системі;

створення та наповнення електронних кабінетів користувачів; перевірки прав доступу та ролей користувачів;

перевірки функціонування механізмів електронної ідентифікації та автентифікації;

тестування програмних інтерфейсів обміну даними (API);
налаштування, актуалізації та використання довідників і словників; 3.
Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 2 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: підтверджена готовність Електронної системи та учасника випробування до виконання наступних етапів випробувань.

Етап 2. Тестування економічними операторами - виробниками товарів (продукції)

1. На етапі тестування економічними операторами - виробниками товарів (продукції) здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціонування процесів маркування товарів (продукції) та формування електронної простежуваності на етапі виробництва.

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

формування тестових унікальних ідентифікаторів;
нанесення тестового графічного елемента електронної марки акцизного податку відповідно до вимог законодавства;

формування та нанесення унікальних групових ідентифікаторів;
активації електронних марок акцизного податку;
створення, внесення та обробки акцизних електронних документів виробниками товарів (продукції);

автоматичної передачі відповідних відомостей до інформаційно-комунікаційних систем Державної податкової служби України у порядку електронної інформаційної взаємодії;

перевірки коректності відображення інформації в електронних кабінетах користувачів.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: підтверджено коректність процесів маркування та формування електронної простежуваності на етапі виробництва товарів (продукції) та учасника випробування до виконання наступних етапів випробувань.

Етап 3. Тестування процесів економічними операторами - імпортерами товарів (продукції)

1. На етапі тестування процесів економічними операторами - імпортерами товарів (продукції) здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціонування процесів маркування та електронної простежуваності товарів (продукції) під час їх ввезення на митну територію України.

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

формування тестових унікальних ідентифікаторів;

нанесення тестового графічного елемента електронної марки акцизного податку;

формування та нанесення унікальних групових ідентифікаторів;

активації електронних марок акцизного податку;

створення, внесення та обробки акцизних електронних документів імпортерами товарів (продукції);

автоматичної передачі відомостей до інформаційно-комунікаційних систем Державної митної служби України та Державної податкової служби України у порядку електронної інформаційної взаємодії;

перевірки коректності відображення інформації в електронних кабінетах учасників випробування - користувачів Електронної системи.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: забезпечено перевірку готовності процесів імпорту товарів (продукції) до подальшої електронної простежуваності в Електронній системі та учасника випробування до виконання наступних етапів випробувань.

Етап 4. Тестування процесів економічних операторів зі зберігання товарів (продукції)

1. На етапі тестування процесів економічних операторів зі зберігання товарів (продукції) здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціонування процесів обліку, переміщення та реалізації товарів (продукції) у місцях зберігання.

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

формування та нанесення унікальних групових ідентифікаторів; створення акцизних електронних документів щодо операцій з товарами (продукцією), у тому числі:

переміщення товарів (продукції) на зберігання та зі зберігання;

реалізації товарів (продукції) зі зберігання;

забезпечення коректної електронної простежуваності руху товарів (продукції);

перевірки коректності обміну інформацією з інформаційно-комунікаційними системами Державної податкової служби України.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: забезпечено перевірку функціонування компонентів Електронної системи, пов'язаних із коректністю обліку та простежуваності товарів у місцях зберігання.

Етап 5. Тестування процесів економічних операторів оптової та роздрібною торгівлі

1. На етапі тестування процесів економічних операторів оптової та роздрібної торгівлі здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціонування процесів приймання, реалізації та завершення обігу товарів (продукції).

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

отримання товарів (продукції) з перевіркою унікальних ідентифікаторів та унікальних групових ідентифікаторів;

повернення товарів (продукції);

погашення електронних марок акцизного податку;

формування та обробки інформації, що передається до інформаційно-комунікаційних систем Державної податкової служби України; перевірки коректності відображення інформації в електронних кабінетах економічних операторів.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: забезпечено перевірку ланцюга електронної простежуваності товарів (продукції) в Електронній системі.

Етап 6. Тестування можливостей Електронної системи користувачем Державної податкової служби

1. На етапі тестування можливостей Електронної системи її користувачем Державною податковою службою здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціонування Електронної системи з точки зору користувача - контролюючого органу, зокрема щодо доступу, перегляду, аналізу та обробки інформації, сформованої в Електронній системі під час обігу товарів (продукції).

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

реєстрації користувача Державної податкової служби та створення електронного кабінету;

автентифікації та доступу до функціональних можливостей Електронної системи відповідно до ролей і повноважень, зокрема визначення рівня прав доступу до їх електронних кабінетів для своїх уповноважених представників;

перегляду інформації про сформовані унікальні ідентифікатори та унікальні групові ідентифікатори;

перевірки статусів унікальних ідентифікаторів та електронних марок акцизного податку;

аналізу даних щодо операцій з товарами (продукцією), відображених в Електронній системі;

формування, перегляду та обробки інформації, що використовується у діяльності Державної податкової служби;

перевірки коректності відображення інформації в електронних кабінетах економічних операторів з точки зору користувача Державної податкової служби.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих

днів.

4. Результат виконання завдань: підтверджено коректність функціонування Електронної системи в частині реалізації функціональних можливостей для користувача Державної податкової служби, а також достовірність, повноту та узгодженість даних, що формуються, обробляються та відображаються в Електронній системі для цілей здійснення контрольних функцій.

Етап 7. Комплексні наскрізні випробування

1. На етапі комплексних наскрізних випробувань здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку наскрізного функціонування компонентів Електронної системи на всіх послідовних етапах руху товарів (продукції) з забезпеченням безперервної електронної простежуваності.

2. Завдання з випробування (тест-кейси). У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

виконання завдань з випробування (тест-кейсів) за наскрізним ланцюгом виробник - оптовий продавець - роздрібний продавець;

виконання завдань з випробування (тест-кейсів) за наскрізним ланцюгом імпортер - оптовий продавець - роздрібний продавець;

перевірки коректності формування, передачі та відображення інформації на кожному етапі електронної простежуваності;

перевірки узгодженості статусів унікальних ідентифікаторів, унікальних групових ідентифікаторів та електронних марок акцизного податку. 3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: підтверджено цілісність, узгодженість та стабільність наскрізних процесів обігу товарів (продукції) в Електронній системі на всіх етапах їх руху.

Етап 8. Маркування товарів у тестовому режимі

1. На етапі маркування товарів у тестовому режимі здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку функціонування процесів маркування товарів (продукції) в Електронній системі з використанням виключно тестових даних та тестових графічних елементів електронних марок акцизного податку.

2. У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

нанесення учасниками випробувань тестових графічних елементів електронних марок акцизного податку;

внесення до Електронної системи даних, необхідних для забезпечення електронної простежуваності товарів (продукції) у тестовому режимі; перевірки коректності відображення інформації під час сканування тестових графічних елементів із використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія) та пристроїв сканування;

перевірки відсутності впливу тестових графічних елементів на

голографічні та інші захисні елементи марок акцизного податку.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: підтверджено коректність процесів маркування та відображення даних у тестовому режимі без впливу на захисні елементи марок акцизного податку.

Етап 9. Реагування на технічні та/або методологічні помилки і технічні збої

1. На етапі реагування на технічні та/або методологічні помилки і технічні збої здійснюється виконання завдань з випробування (тест-кейсів), спрямованих на перевірку дієвості процедур фіксації, аналізу, усунення та повторної перевірки помилок і збоїв, що виникають під час функціонування Електронної системи у тестовому режимі.

Реагування на такі помилки і збої здійснюється відповідно до пунктів 16 -17 Порядку.

2. Завдання з випробування (тест-кейси). У межах цього етапу виконуються завдання з випробування (тест-кейси), зокрема щодо:

фіксації технічних та/або методологічних помилок і технічних збоїв у встановленому порядку;

перевірки зафіксованих інцидентів та визначення їх характеру;

усунення виявлених помилок або збоїв;

інформування відповідних учасників випробувань про статус інцидентів у строки та порядку, визначені законодавством;

повторного виконання завдань з випробування (тест-кейсів), під час виконання яких було виявлено помилки або збої.

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань визначається залежно від характеру та складності інцидентів і здійснюється у строки, встановлені пунктами 16 - 17 Порядку.

4. Результат виконання завдань: підтверджено ефективність процедур реагування на інциденти, усунення технічних та/або методологічних помилок і технічних збоїв, а також стабільність функціонування Електронної системи та її готовність до завершення випробувань.

Етап 10. Завершення випробувань

1. На етапі завершення випробувань здійснюється підсумкова фіксація та узагальнення результатів виконання всіх завдань з випробування (тест-кейсів) компонентів Електронної системи, з метою формування цілісної оцінки результатів тестового режиму функціонування.

2. У межах цього етапу нові завдання з випробування (тест-кейси) не виконуються. Етап включає такі дії:

підтвердження повноти виконання завдань з випробування (тест-кейсів), визначених додатками 1-3 до цього Плану;

узагальнення результатів виконання завдань з випробування (тест-кейсів), у тому числі з урахуванням результатів повторного виконання завдань після

усунення технічних та/або методологічних помилок або технічних збоїв;

формування та оформлення фінального звіту за результатами виконання завдань з випробування (тест-кейсів).

3. Орієнтовна тривалість виконання завдань складає від 1 до 10 робочих днів.

4. Результат виконання завдань: сформовано та оформлено фінальний звіт і підсумкові матеріали за результатами проведення випробувань, що підтверджують виконання завдань з випробування (тест-кейсів) функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі.

VI. Критерії успішності проведення випробування

1. Завдання з випробування (тест-кейс) вважається виконаним успішно, якщо одночасно виконуються такі умови:

усі кроки виконані відповідно до цього Плану та [інструкції користувача](#); фактичний результат відповідає очікуваному результату, визначеному для відповідного завдання з випробування (тест-кейсу);

під час виконання не зафіксовано критичних або блокуючих інцидентів.

2. Етап випробувань вважається виконаним, якщо:

виконано не менше 95 відсотків завдань з випробування (тест-кейсів), передбачених для відповідного етапу;

відсутні критичні інциденти, що унеможливлюють виконання завдань з випробування (тест-кейсів) функціональних можливостей Електронної системи;

усі виявлені технічні та/або методологічні помилки або технічні збої усунуті або щодо них визначено та зафіксовано план усунення.

3. Випробування функціонування програмного забезпечення Електронної системи у тестовому режимі вважаються завершеними учасником випробування, якщо:

виконано всі завдання з випробування (тест-кейси), визначені додатками 1-3 до цього Плану та цим Планом;

усунуті всі критичні та високі інциденти;

оформлено фінальний звіт тестування відповідно до розділу VIII цього Плану.

VII. Порядок фіксації інцидентів

1. У разі виявлення під час виконання завдань з випробування (тест-кейсів) функціонування програмного забезпечення Електронної системи технічної та/або методологічної помилки або технічного збою учасник випробування повідомляє про такий інцидент Технічного адміністратора шляхом надсилання електронного листа на адресу: support@xtrace.gov.ua, що є формалізованим каналом подачі повідомлень про інциденти у межах проведення випробувань.

2. У полі «Тема» електронного листа обов'язково зазначаються: найменування учасника випробування; короткий опис інциденту.
3. Повідомлення про інцидент має містити:
 - 1) дату та час виявлення інциденту;
 - 2) ідентифікатор завдання з випробування (тест-кейсу) (за наявності);
 - 3) опис обставин виявлення інциденту, зокрема зазначаються: передумови виникнення інциденту (наприклад, які дані та в які поля були введені); дії, вжиті учасником випробування під час виконання відповідної операції (у тому числі послідовність виконання операцій); вплив інциденту на виконання завдань з випробування (тест-кейсу);
 - 4) контактні дані уповноваженої особи учасника випробування (прізвище, ім'я, по батькові, номер телефону, електронна адреса);
 - 5) матеріали, що підтверджують інцидент (скріншоти, відеозаписи тощо - за наявності). Розмір таких матеріалів не може перевищувати 25 МБ.
4. Технічний адміністратор у межах своїх повноважень:
 - 1) здійснює первинний аналіз інформації про інцидент, отриманої на електронну адресу support@xtrace.gov.ua;
 - 2) визначає відповідального за усунення інциденту;
 - 3) контролює строки усунення інциденту;
 - 4) інформує учасника випробування про статус та результати опрацювання інциденту з використанням електронних комунікаційних засобів.
5. Після усунення технічної та/або методологічної помилки або технічного збою учасником випробування забезпечується повторне виконання відповідних завдань з випробування (тест-кейсів), під час виконання яких було виявлено такий інцидент, результати якого враховуються під час оформлення звіту за результатами відповідного етапу випробувань.

VIII. Порядок оформлення результатів

З метою фіксації та узагальнення результатів виконання завдань з випробування (тест-кейсів) під час проведення випробувань Електронної системи у тестовому режимі оформлюються звіти відповідно до цього розділу.

1. Звіт за результатами виконання відповідного етапу випробувань має містити:
 - перелік завдань з випробування (тест-кейсів), виконаних у межах кожного з етапів випробування;
 - інформацію про виявлені інциденти та їх статус;
 - відомості про повторне виконання завдань з випробування (за наявності).
2. Фінальний звіт за результатами виконання завдань з випробування (тест-кейсів) має містити, зокрема:
 - найменування учасника випробування;

дати виконання завдань з випробування (тест-кейсів);
узагальнений перелік виконаних завдань з випробування (тест-кейсів);
інформацію про всі інциденти, їх класифікацію та статус усунення;
висновок про готовність учасника випробування до використання програмного забезпечення Електронної системи після завершення тестового режиму експлуатації з метою забезпечення електронної простежуваності товарів (продукції).

3. Звіти за результатами виконання відповідного етапу випробувань, а також звіти за результатами завершення всіх етапів випробувань учасником випробування подаються Технічному адміністратору шляхом надсилання електронного листа на адресу support@xtrace.gov.ua .
